

ciunt tradita per Buratt. *decision.* 465, n. 3, cum ibi notatis per Ferentill. post Gen. inter ceteros *descript. privat. lib. 4, titul. de libro Tut. num. 11, fol. 222, Staiban. jun. resolut. 34, n. 21, & sequent.* A primo igitur ad ultimum dum in aliqua ex parcellis libri tutelaris mendacium, falsitas, aut error non subsistit, idem obiecta ex supposito errore, mendacio, aut falsitate non applicantur.

Vel quod novæ assignentur dilationes quarum medio propagatis probationibus, ut divina favente misericordia litium flammæ extinguantur, juxta preces sexta cujusque diei hora per Ecclesiam devotè effusas, cum præcipuè Tutor, & multo magis illius hæredes versentur in casu quod etiam sine libro rationes reddere possent, eisque omni jure liceret ex traditis per Melium dicta allegat. 124, nu. 42, lib. 3, & per nos in altera, §. ceterum, & latius profecquitur Cyriac. *controver.* 544, à n. 109, ad 113. & Isabella pupilli hæres tunc infans, & ac in Monasterio degens inficia in litem juramentum præterdere nequit ad tradita per Melium dicta allegat. 124, n. 48, lib. 3, Bec. *consil.* 47, num. 19, in fine, & 20, Thomaf. de tut. & curat. titul. 13, n. 213, Surd. *consil.* 449, n. 2, Cavaler. *decision.* 103, n. 3, & 4, Thomaf. de tut. & curat. tit. 19, n. 2536, fol. 700.

In præmissis tamen scrupulus adhuc suboritur, quia pupillus, pubes, major, & vir successivè effectus ad jurandum in litem admittitur, etiam quoad ea & quæ in pupillari ejus ætate contigerunt, si insuper juret se informatum, *gloss. in lege videamus 4, in verb. impubes, ff. de in lite jura.* Plot. in lege si quando §. 9, n. 3, & sequent. *alias num.* 319, Cod. unde vi. Bero. *consil.* 128, n. 18, & 21, lib. 3, Spad. *consil.* 357, sub n. 6, versic. & licet, & ibi. Rot. n. 16, lib. 2.

Cui facillimè occurritur, nam obiectum tunc procedit quando infans, seu pupillus pubes effectus ex facti circumstantiis informationem de successis in ejus infantia, & pupillari ætate aliunde consequi potuisset, nimirum ex rimatione scripturarum, instructione Tutoris, aut aliis, quemadmodum in proposito animadvertunt Paris. *consil.* 75, numer. 38, libr. 1. Spad. dicto *consilio* 257, sub num. 6. Ibi tamen potuit de veritate informari ex libris, scripturis paternis à consanguineis præsertim à patruo ejus Tutore qui erant optime informati, quod repetit ibidem Rot. sub num. 15, libro 2. Isabella autem in Monasterio vitam trahens longè à consanguineis ignara virtutis scripturarum, instrui nullatenus potuit ad effectum maximè, ut se capacem jurandi in litem redderet. Ab inde autem ærumnosas, infelices, innumerisque vexationibus devexas contraxit nuptias, à quarum origine in exitum conjugem, modò profugum, modò exulem, modò carceratum, morte tandem violenta sub oculis inanem extra patrios lares cum ipso infeliciter recepta continuo suspiraverit, ita ut tunc luce meridiana clarior reddatur, vel saltem in valde ancipiti repositum existat, num ipsa circa res, super quibus jurare in litem præterdit, se informatam reddere potuerit. In dubio & autem procul ab omni dubio non informatam præsumi renunciarunt quotquot allegat Plot. in dicta lege si quando sub num. 622, versic. tunc in dubio alias §. 29, num. 4, Cod. unde vi.

Ultra quod duo juramenta alterum super informatione, alterum in litem mulieri deferre inconveniens videretur, cum nec ad unum foemina & regulariter admittitur. Cyriac. *contro-*

vers. 37, num. 53, Roland. *consil.* 7, numer. 12, in fine, & 13, lib. 1, Thomaf. de tutor. & curator. titulo 19, sub num. 2748, num. 147, versic. mulieri, fol. 716, Plot. in dicta lege si quando, n. 862, Cod. unde vi. Optima quidem ratione, incruentis mulierum perjuriis obvietur. Melius allegat. 86, num. 17, lib. 3.

Verumtamen cum Isabella de Meliis semper ægrè tulerit; ac odio capitali nos profecuta fuerit ob litem fere omnium ejus bonorum, quam cum ipsa habemus, jamque in eadem sententiam favorabilem reportavimus, quæ cum fructibus omnem illius substantiam absorbet, indubitanter hinc à Jurejurando & in litem arceatur, ut in proximis terminis latius exornat Plot. in dicta lege si quando, nu. 799, Cod. unde vi. Farinacius in fragment. part. 2, numero 1041, versic. tertio Juramentum. Thomaf. de tutor. & curator. titul. 13, sub num. 320, num. 27, folio 118.

Judicis ergo arbitrium sibi à jure concessum ob enarratas facti circumspersiones in arcendo Isabellam à juramento in litem & versabitur. Menochius de arbitr. cas. 190, in fine. Spad. dicto *consilio* 259, n. 8, & ibi Rot. nu. 17, lib. 2, & ut bonum pro odio implacabili redderem quæ pro mei ingenii tenuitate favorabilia adversariæ agnovi, non omittenda duxi; Vide ad caput 42.

CAPUT XXXVII. §. 3.

SUMMARIUM.

- 1 Debitores ad nundinas euntes in mercibus à creditoribus molestari non possunt.
- 2 Carceratus pro causa criminali arrestari non potest pro debito civili. Fallit ut numer. 3. Si non habet ex quo vivere possit, à creditore est alendus, numer. 4. Amplia ut num. 5. Relaxatur si creditor recusat alimenta præstare, num. 6. Amplia etiam in Judeo, num. 7. Pro causa criminali à Curia est alendus, num. 8. Se ipsum alere tenetur in utroque casu, si habet unde vivat. num. 9.

Untes ad nundinas ab eorum creditoribus, nec in persona, neque in mercibus & molestari possunt. Franc. Marc. *decis.* 415, numer. 2, & seq. part. 2, Mauson. de caus. execut. ampliat. 1, n. 15, & seq. Coler. de process. execut. part. 2, cap. 3, n. 164, Pigant. ad statut. Ferrar. rub. 23, n. 56, in fine, & in rub. 76, nu. 1, per textum in Lunic. Cod. de nund. Ulterius ad materiam prænotandum venit, nulla lege civili, aut canonica cautum reperiri, sed consuetudine & ex opinione Doctorum orta introductum extitisse, ne detentus in carceribus pro causa criminali, pro debito civili commendari valeat. Brun. de cess. bonorum, quæst. 11, 4, quæst. princip. nu. 33, 35, & 36, Josephus Ludovic. *decision.* Perusin. 70, num. 2, 7, & sequent. & per totam. Farinacius quæst. 27, nu. 155, Prax. Neapolit. cap. 34, n. 9, Caball. *resol.* 299, n. 18, Spad. *consil.* 79, n. 4, lib. 1, Guazzin. ad defens. reor. 6, cap. 1, n. 58, tom. 1. Quæ conclusio militat in credito & privati, quoniam fiscus, habens creditum ex contractu cum carcerato pro causa criminali, potest pro illo commendationem carcerati obtinere. Bald. *consil.* 90.

in

Observationum de Alimentis Caput XXXVII. §. 4. 73

in fine, lib. 5, Caball. *resol.* 299, n. 31, & 32, Guazzin. de defens. reor. 6, cap. 1, sub n. 85, vers. Bene verum est, tom. 1, Spad. dicto *consil.* 79, numero 2, & per totum, lib. 1.

Obtinens sui debitoris carcerationem, si carceratus * sic pro debito civili non habet aliunde ex qui vivere possit ab ipso creditore interim alendus venit, Franc. Marc. *dec.* 234, p. 2, Zuccar. *dec.* 22, n. 1, & per totam, Cavalc. de Brach. Reg. part. 2, numero 291, Fenzon. ad statut. urb. cap. 193, n. 19, & seq. Marchelan. de commiss. admitt. ad honor. cess. part. 3, cap. 1, §. 1, numero 64, & seq. Caball. *consil.* 137, numero 4, & seq. lib. 2, Rot. *dec.* 177, sub numero 4, versic. Sed potius damnum part. 1, recent. Leoncill. de privileg. pauper. 44, numero 1, part. 2, Novar. de privil. miserab. person. 72, & tom. 1, quæst. forens. cap. 9, & de gravamin. vassal. 246, numero 8, & 9, part. 1, Pignat. ad statut. Ferrar. rub. 23, sub numero 59, vers. hæc ultima, & optimè exornat Auctor hic n. 2, & 3, ubi quod hæc resolutio locum habeat, nedum in persona principalis, sed etiam in persona cessionarii & creditoris, qui pariter debitorem carceratum alere tenetur idem comprobant Leoncill. de privileg. pauper. 44, numero 2, part. 2, Cost. de remed. subsid. 27, in Illat. ex numero 2, Cancr. variar. *resolut.* part. 3, cap. 17, numero 250, Grass. de except. in prælud. numero 192, Olea de cess. jur. tit. 6, quæst. 4, numero 24, Vide §. seq. numero 8, Recusante autem creditore alimenta debitori carcerato * subministrare debitorem carceribus relaxare debet, Cost. de remed. subsid. 27, numero 1, & 6, Adden. Capell. Tholosan. *dec.* 100, numero 3, Caball. *consil.* 37, numero 5, Zuccar. dicta *dec.* 22, numero 3, Calvin. de æquit. cap. 29, num. 11, Novar. de gravam. vassallor. 246, numero 9, tom. 1, Leoncill. de privileg. pauper. 44, numero 7 part. 2, Fenzon. ad statut. urb. cap. 193, num. 25, cum adductis per Auctorem hic n. 5, Et prædicta procedunt etiam in Judæis debitoribus * carceratis ad instantiam creditoris Christiani, qui pariter ipsis alimenta præstare cogitur, Gratian. *disceptat.* 842, num. 29, Ricciul. de jur. person. extr. Eccles. grem. exist. lib. 4, cap. 21, à n. 7, ubi hinc inde affert argumenta, & tandem concludit resolutum deberi alimenta etiam Judæis per Rotam quæ est *dec.* 269, parte quarta, tom. 2, recent. Pigant. ad statut. Ferrar. rub. 23, sub numero 59, versic. Sed quicquid nonnulli.

Eadem quoque conclusio militat in carcerato paupere pro causa criminali, & per Coriam interim alendus venit, ut latissimè profecquitur Auctor hic n. 5, usque ad finem, Cavalc. de Brach. Reg. part. 2, n. 296, & sequentibus, Leoncill. de privileg. pauper. 44, n. 7, part. 2, Novar. de gravam. Vassallor. 246, nu. 2, tom. 1, Conclusio autem in utroque casu transit cum supposito pauperatis, & quod aliunde de se alere nequeat * alias enim seipsum carceratus debitor, aut criminofus alere obstringitur, quemadmodum animadvertit Auctor hic numero 1, Caball. *d. consil.* 37, n. 1, lib. 2, Leoncill. de privileg. pauper. 44, n. 1, & 5, part. 2, Novar. de gravam. Vassall. 246, nu. 2, Cavalc. de Brach. Reg. part. 2, numero 292, & sub numero 296, vers. Sed quando.

Obtinens sui debitoris carcerationem, si carceratus * sic pro debito civili non habet aliunde ex qui vivere possit ab ipso creditore interim alendus venit, Franc. Marc. *dec.* 234, p. 2, Zuccar. *dec.* 22, n. 1, & per totam, Cavalc. de Brach. Reg. part. 2, numero 291, Fenzon. ad statut. urb. cap. 193, n. 19, & seq. Marchelan. de commiss. admitt. ad honor. cess. part. 3, cap. 1, §. 1, numero 64, & seq. Caball. *consil.* 137, numero 4, & seq. lib. 2, Rot. *dec.* 177, sub numero 4, versic. Sed potius damnum part. 1, recent. Leoncill. de privileg. pauper. 44, numero 1, part. 2, Novar. de privil. miserab. person. 72, & tom. 1, quæst. forens. cap. 9, & de gravamin. vassal. 246, numero 8, & 9, part. 1, Pignat. ad statut. Ferrar. rub. 23, sub numero 59, vers. hæc ultima, & optimè exornat Auctor hic n. 2, & 3, ubi quod hæc resolutio locum habeat, nedum in persona principalis, sed etiam in persona cessionarii & creditoris, qui pariter debitorem carceratum alere tenetur idem comprobant Leoncill. de privileg. pauper. 44, numero 2, part. 2, Cost. de remed. subsid. 27, in Illat. ex numero 2, Cancr. variar. *resolut.* part. 3, cap. 17, numero 250, Grass. de except. in prælud. numero 192, Olea de cess. jur. tit. 6, quæst. 4, numero 24, Vide §. seq. numero 8, Recusante autem creditore alimenta debitori carcerato * subministrare debitorem carceribus relaxare debet, Cost. de remed. subsid. 27, numero 1, & 6, Adden. Capell. Tholosan. *dec.* 100, numero 3, Caball. *consil.* 37, numero 5, Zuccar. dicta *dec.* 22, numero 3, Calvin. de æquit. cap. 29, num. 11, Novar. de gravam. vassallor. 246, numero 9, tom. 1, Leoncill. de privileg. pauper. 44, numero 7 part. 2, Fenzon. ad statut. urb. cap. 193, num. 25, cum adductis per Auctorem hic n. 5, Et prædicta procedunt etiam in Judæis debitoribus * carceratis ad instantiam creditoris Christiani, qui pariter ipsis alimenta præstare cogitur, Gratian. *disceptat.* 842, num. 29, Ricciul. de jur. person. extr. Eccles. grem. exist. lib. 4, cap. 21, à n. 7, ubi hinc inde affert argumenta, & tandem concludit resolutum deberi alimenta etiam Judæis per Rotam quæ est *dec.* 269, parte quarta, tom. 2, recent. Pigant. ad statut. Ferrar. rub. 23, sub numero 59, versic. Sed quicquid nonnulli.

Eadem quoque conclusio militat in carcerato paupere pro causa criminali, & per Coriam interim alendus venit, ut latissimè profecquitur Auctor hic n. 5, usque ad finem, Cavalc. de Brach. Reg. part. 2, n. 296, & sequentibus, Leoncill. de privileg. pauper. 44, n. 7, part. 2, Novar. de gravam. Vassallor. 246, nu. 2, tom. 1, Conclusio autem in utroque casu transit cum supposito pauperatis, & quod aliunde de se alere nequeat * alias enim seipsum carceratus debitor, aut criminofus alere obstringitur, quemadmodum animadvertit Auctor hic numero 1, Caball. *d. consil.* 37, n. 1, lib. 2, Leoncill. de privileg. pauper. 44, n. 1, & 5, part. 2, Novar. de gravam. Vassall. 246, nu. 2, Cavalc. de Brach. Reg. part. 2, numero 292, & sub numero 296, vers. Sed quando.

Melius ad Castillum de Alimentis.

CAPUT XXXVII. §. 4.

SUMMARIUM.

- 1 Cedens bonis devotus ad pinguiorem fortunam potitur beneficio deducendi ne egeat etiam in foro conscientiarum; Ignominiosè omninò liberatur etiam si ad pinguiorem devenerit fortunam numero 3. Fallit in foro animæ numero 4.
- 2 Artifices eximuntur à cessione bonorum præstando operas creditoribus deducto prius ex mercede ne egeant.
- 3 Cessione bonorum in facienda attenditur consuetudo loci.
- 4 Cessio bonorum statuto tolli potest. Quando non admittatur numero 7.
- 5 Carceratus debitor à creditore est alendus. Non dicitur arrestatus in domo propria cum sivejussione numero 9. Contra numero 10.
- 6 Debitor perventus ad pinguiorem fortunam postquam decoxerat quando non teneatur erga creditorem.
- 7 Adoptatus ab extraneo legitimam præterdere non potest; Secus si ab ascendente n. 13.

Ad materiam istius §. conferunt dicenda ad cap. 47, ubi diximus in foro exteriori eum, qui cessit bonis, & postea ad pinguiorem pervenit fortunam, non teneri nisi in quantum facere possit; modò * autem videndum superest, quid in foro conscientiarum observari debeat, in quo sanè articulo Auctor hic n. 3, concludit post alios etiam in foro conscientiarum beneficium deducendi ne egeat competere debitori, qui cessit bonis, deinde ad pinguiorem fortunam devenit, Dian. part. 4, tract. 4, *resolut.* 78, in fin. fol. 632, Leoncill. de privileg. pauper. 49, numero 15, 17, & 18, Bonacin. de restitut. & contract. disputat. 1, quæst. ult. punct. 1, proposit. 4, sub numero 37, versic. respondeo posse, fol. 70. Donad. de renunciat. cap. 36, sub numero 35, vers. quod intellige. Versati autem in aliqua arte debitores eximuntur à cessione bonorum, & coguntur præstare eorum * ministerii operas in extinctionem debiti, deducto tamen ex mercede proportionabiliter ne egeant, Coler. de process. execut. part. 1, cap. 9, num. 28, & 29, Lanfranc. Zacch. de Salar. quæst. 106, n. 3, seq. & per totam.

Cæterum qui ignominiosè cessit bonis, quia scilicet de culo percudit lapidem, aut incessit cum bireto viridi ab obligationibus in totum absolute * liberatur, ita ut ad nihil teneatur, etiam si ad pinguiorem postea devenerit fortunam, ut post alios animadvertit Auctor hic n. 4, Pasch. de patr. potest. cap. 8, numero 52, Carpan. ad stat. Mediolan. lib. 1, cap. 408, numero 140, Fenzon. ad statut. urb. cap. 161, numero 24, Leoncill. de privileg. pauper. 49, n. 12, & 17, Donad. de renunciat. cap. 36, n. 35, Sanct. à Melo de indic. debit. quæst. 2, n. 42, & 43, Salgad. in Labyrinth. credit. part. 3, cap. 16, n. 67, & ita intelligendus Cigal. de act. §. 29, nu. 9, fol. 265, Pigant. ad statut. Ferrar. rub. 134, numero 27. At in judicio animæ res aliter se habet, ex quo si cedens bonis etiam cum ignominia ad pinguiorem fortunam * accesserit, adhuc ex noviter acquisitis tenetur erga creditores, & ut optimè post alios considerat Auctor hic sub